

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123010040
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123010040.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Eliaša a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Milana Straku, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX C. D., trvale bytom E. F. C., G. H. XXX/X, pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. februára 2024, prejednal odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 02. mája 2023, sp. zn. 8T/4/2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku s a odvolanie obžalovaného z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 02.05.2023, sp. zn. 8T/4/2023 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

„dňa 16.07.2021 v čase okolo 23.00 hodiny prišiel do chaty nachádzajúcej sa v obci Zamarovce a ľahol si do postele, kde si potom k nemu prišla ľahnúť aj jeho maloletá dcéra I. I., narodená X.XX.XXXX, ktorá zaspala, pričom obžalovaný sa zobudil a začal svoju maloletú dcéru v posteli rukou obchytkávať takým spôsobom, že ju hladil po ruke, po hlave, po vnútornej strane stehien, po zadku a po vagíne, kde ju hladil najprv cez pyžamové kraťasy a nohavičky, ktoré mala na sebe oblečené, ktoré jej však potom zospodu odsunul, strčil jej prst od vagíny a povedal jej, že ju ľúbi a takto konal, hoci vedel že maloletá nedovršila vek 15 rokov“.

Za to bol okresným súdom odsúdený podľa 201 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného zákona, za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam a v spojení s § 43 Trestného zákona na ďalší trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 8 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého trestu bol podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože obžalovaný podal proti nemu v zákonnej lehote odvolanie.

Následne obžalovaný odvolanie písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. Obhajoba v dôvodoch odvolania uviedla nasledovné:

„Odôvodnenie odvolania

Nesúhlasím s výmerou uloženého trestu a považujem ju za neprimeranú. Odvolaním sa domáham uloženia trestu odňatia slobody v kratšej výmere než uložil súd prvého stupňa a to z dôvodu mimoriadnych pomerov na mojej strane. Bývam na ubytovni Demi v Trenčíne, kde sa pravidelne starám o svojho chorého otca J. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je na dôchodku, trpí obštrukčnou chorobou pľúc

a má šedý zákal očí, pričom mu hrozí slepota. V dôsledku uvedeného otcovi zároveň zabezpečujem stravu, varím mu, periem a zabezpečujem mu odvoz k lekárom. Nemožno tiež opomenúť, že mám aj vyživovaciu povinnosť voči dcére, ktorú si chcem riadne plniť.

Vyššie uvedené pomery na mojej strane odôvodňujú v súlade s § 39 ods. 1 TZ mimoriadne zníženie výmeru trestu viac ako o 1/3 pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Súd prvého stupňa mi mimoriadne znížil trest o 1/3 pod spodnú hranicu trestnej sadzby v súlade s § 39 ods. 2, písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam avšak pri rozhodovaní o výške trestu neprihliadol na moje pomery, a preto žiadam aby odvolací súd zohľadnil vyššie uvedené pomery na mojej strane a mimoriadne mi znížil trest v rozsahu väčšom ako o 1/3 pod dolnú hranicu trestnej sadzby, keďže to ust. § 39 ods. 3 písm. d) Trestného zákona v danom prípade nevyklučuje.

Trestný zákon v oblasti ukladania trestu vytvára pre súd taký priestor, aby mal z hľadiska jednotlivých druhov trestov vrátane ich rozpätia dostatočný priestor na to, aby v prípade uznania viny mohol pri rešpektovaní všetkých základných zásad pre ukladanie trestov vrátane ich individuálizácie, uložiť spravodlivý trest. Slovenské trestné právo je založené na zásadách humanizmu a vychádza z princípu, že trestná represia musí byť úmerná a rozumná, a teda má spôsobovať ujmu len v takom rozsahu, aký je nevyhnutný pre splnenie účelu trestu.

Poukazujem aj na zásadu personality trestu upravenú v § 34 ods. 3 Trestného zákona. V zmysle tejto zásady má súd pri ukladaní trestu brať na zreteľ aj skutočnosť, že trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Samotné uloženie trestu odňatia postihuje i môjho otca, o ktorého sa starám. Uloženie nepodmienečného trestu v takej výmere ako uložil prvostupňový súd reálne spôsobí výrazný zásah nielen do môjho života ale aj do života môjho otca, neopomínajúc, že existuje aj reálny predpoklad rozhodnutia súdu o mojom neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia a nariadenia výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov v rámci iného trestného konania a teda môj pobyt vo výkone trestu bude ešte dlhší.

I trest odňatia slobody v kratšom trvaní než uložil prvostupňový súd by dostatočne zabezpečil ochranu spoločnosti tým, že mi zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na moju výchovu k tomu, aby som viedol riadny život, súčasne iných odradí od páchania trestných činov a dostatočne vytvorí morálne odsúdenie mojej osoby spoločnosťou.

V tomto smere poukazujem na to, že zo Znaleckého posudku č. 176/2022 z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria vyplynulo, že vyšetrenie mojej osoby spoľahlivo vylúčilo prítomnosť sexuálnej deviácie, môj pobyt na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný z psychiatrického hľadiska, pričom znalec neodporučil súdu uložiť mi akékoľvek ochranné liečenie. Aj tento dôkaz podporuje dôvodnosť uloženia kratšej výmery trestu odňatia slobody.

Záverom uvádzam, že mi súd prvého stupňa nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, napriek tomu, že som urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) TP. Na základe môjho vyhlásenia nebolo potrebné na hlavnom pojednávaní vykonať dokazovanie o mojej vine v dôsledku čoho možno povedať, že som napomohol súdu ako príslušnému orgánu k objasňovaniu trestnej činnosti a odbremenil som súd od vykonania dokazovania o mojej vine. Súd prvého stupňa v tomto smere neodôvodnil svoje rozhodnutie.

III. Odvolací návrh

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem, aby odvolací súd zmenil Rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 8T/4/2023-180 zo dňa 02.05.2023 a vo veci sám rozhodol tak, že mi uloží trest odňatia slobody v kratšej výmere než uložil súd prvého stupňa.“

K odôvodnenému odvolaniu obžalovaného sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín, pričom s poukazom na výrokovú časť napadnutého rozsudku uviedol nasledovné:

„Rozsudok Okresného súdu Trenčín spisová značka 8T/4/2023 zo dňa 02.05.2023 považujem za zákonný a dôvodný. Súd na základe prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny správne ustálil skutkový stav predmetnej veci, tento správne vyhodnotil i po právnej stránke a taktiež správne konštatoval vinu obžalovaného. Tiež správne rozhodol o uloženom druhu trestu, ako i jeho výmere.

V súhrne obhajoba uvádza, že uložený trest obžalovanému A. B. považuje za neprimerane prísny. Odvolaním sa domáha uloženia trestu odňatia slobody v kratšej výmere, nakoľko obžalovaný sa stará o chorého otca, zabezpečuje mu stravu, odvoz k lekárovi a taktiež má vyživovaciu povinnosť voči dcére, ktorú si chce riadne plniť. Podľa obhajcu uvedené pomery odôvodňujú v prípade obžalovaného mimoriadne zníženie výmery trestu o viac ako 1/3 pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

S prezentovaným názorom obhajoby sa nestotožňujem, nakoľko som toho názoru, že výrok súdu o uložení trestu odňatia slobody, jeho výmere a i o spôsobe jeho výkonu zaradením obžalovaného A. B. na jeho výkon do ústavu pre výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia je dôvodný a vecne správny.

Účelom trestu v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Obžalovaný urobil v priebehu hlavného pojednávania vyhlásenie podľa § 257 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku a uznal svoju vinu zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Obžalovaný sa doposiaľ nedopustil obdobného protispoločenského konania. Zo znaleckého posudku z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria č. 176/2022 vyplýva, že znaleckým vyšetrením obžalovaného nebola konštatovaná prítomnosť sexuálnej deviácie, pobyt obžalovaného na slobode nie je spoločnosť nebezpečný a zároveň nebola znalcom odporúčaná žiadna forma ochranného liečenia. Druh a spôsob trestu je uložený v súlade so zákonom.

Návrh obhajcu o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody o 1/3 pod dolnú hranicu trestnej sadzby považujem za nedôvodný a absolútne nezohľadňujúci charakter spáchanej trestnej činnosti. Uložený trest možno považovať za primeraný pri vyhodnotení pomeru poľahčujúcich a pritŕažujúcich okolností ako aj osoby obžalovaného, zohľadňujúc pritom hľadiská individuálnej a generálnej prevencie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne odvolanie obžalovaného podané prostredníctvom obhajcu v zmysle § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obžalovaného, prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) ako nedôvodné zamietnuť. Obhajoba navrhla odvolaniu obžalovaného vyhovieť.

Krajský súd, ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. por., na podklade podaného odvolania na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytýkaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním obžalovaného napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, z obsahu odvolania obžalovaného a jeho dôvodov vyplýva, že v podanom odvolaní nie sú vytýkané chyby takéhoto procesného charakteru, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu ani existenciu takýchto procesných chýb, v odvolaní nevytýkaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por.

Na základe preskúmania veci odvolací súd zistil, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré vyhlásenie okresný súd prijal podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Na základe tohto postupu okresný súd rozhodol napadnutým rozsudkom o vine obžalovaného, ktoré rozhodnutie o vine je nenapadnuteľné odvolaním.

Preto prieskumná povinnosť odvolacieho súdu sa v tomto prípade nemohla vzťahovať na výroky o vine obžalovaného, ale predmetom posudzovania správnosti a zákonnosti mohli byť len odvolaním obžalovaného napadnuté výroky o uloženom treste obžalovanému.

Z podaného odvolania obžalovaného a jeho dôvodov vyplýva, že obžalovaný namieta nedostatočné zhodnotenie významu všetkých poľahčujúcich okolností okresným súdom a s tým spojenú neprímeranú prísnosť uloženého trestu odňatia slobody aj napriek tomu, že u jeho bol ukladaný trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa analógie § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) Z dôvodov odvolania tohto obžalovaného preto odvolací súd vyvodil, že obžalovaný namieta neprímeranú prísnosť uloženého trestu odňatia slobody v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Na základe preskúmania správnosti samotných odvolaním napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody, sa senát odvolacieho súdu nestotožnil s dôvodnosťou argumentácie obžalovaného, uvedenej v dôvodoch podaného odvolania. Odvolací súd viazaný výrokom o vine, ustálené v napadnutom rozsudku zistil, že okresný súd v danom prípade správne ustálil zákonnú trestnú sadzbu, v rámci ktorej bez použitia ustanovenia § 39 Tr. zák. prichádzalo do úvahy ukladanie trestu obžalovanému.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že u obžalovaného okresný súd analogicky aplikoval ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák., opierajúc sa o stanovisko kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.6.2017, sp. zn. Tpj 55/2016. Obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody o 2 roky a 4 mesiace pod najnižšiu možnú výmeru trestu s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 4 Tr. zák. Za tejto situácie podľa právneho názoru odvolacieho súdu napadnutým rozsudkom okresného súdu uložený trest odňatia slobody obžalovanému na základe aplikácie ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. nemožno považovať za neprímerane prísne v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že trestné sadzby, ustanovené v osobitnej časti Trestného zákona za jednotlivé trestné činy, okrem iného vyjadrujú aj stupeň závažnosti v jednotlivých skutkových podstatách vymedzených konaní. Dolná hranica vymedzených trestných sadzieb tak ustanovuje vôľu zákonodarcu uložiť páchateľovi toho ktorého trestného činu najmenší trest. Z tohto pohľadu ukladanie trestov na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby v zásade nie je spôsobilé odôvodniť záver o neprímerane prísnom treste v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. Napriek tejto zásade zákonodarca úpravou v ustanovení § 39 Tr. zák. pripúšťa že za určitých odôvodnených okolností môže byť uloženie trestu aj na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby pre páchateľa neprímerane prísne.

Z napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovanému bol uložený trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby postupom podľa analógie § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák., pričom obhajoba sa v dôvodoch odvolania domáha aplikácie § 39 ods. 1 Tr. zák., ako aj priznanie ďalšej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zákona. Na základe argumentácie obhajoby vo vyššie citovaných dôvodoch odvolania odvolací súd konštatuje, že postoj obžalovaného bol okresným súdom v plnom rozsahu zohľadnený pri aplikácii ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák. spôsobom, ako to uvádzajú závery stanoviska, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 44//2017. Preto ak okresný súd uložil trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby za použitia analógie ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák., odvolací súd nepovažuje takto uložený trest obžalovanému v prejednávanom prípade za neprímerane prísny v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že uložený trest nevykazuje znaky neprímeranej prísnosti v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Následne odvolací súd preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu aj z hľadiska existencie prípadných chýb, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Z tohto hľadiska odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- f) trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,
- j) bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- k) proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné,
- l) odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zbral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania,
- m) pred podaním obžaloby generálny prokurátor zrušil právoplatné rozhodnutie prokurátora po lehote uvedenej v § 364 ods. 3,
- n) bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súd rozhodol, že podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Na základe preskúmania napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu z uvedených dôvodov odvolací súd v prejednávanom prípade nezistil existenciu väd napadnutého rozsudku, uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.